

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 63/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Ribárom, advokátska kancelária, Námestie sv. Michala 11, Hlohovec, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní sp. zn. 9 T 86/2017, postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 To 88/2017 z 12. septembra 2017 a postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tos 163/2017 z 12. septembra 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej

namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 9 T 86/2017, postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 5 To 88/2017 z 12. septembra 2017 a postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tos 163/2017 z 12. septembra 2017.

2. Ústavný súd k obsahu sťažnosti považuje za nutné najskôr poznamenať, že sťažovateľ pomerne neprehľadne formuloval jej odôvodnenie, na viacerých miestach sa dopúšťal nepresností, ale i takých gramatickými nesprávností, ktoré vyvolávali pochybnosti o tom, načo chcel upriamiť pozornosť. Zo sťažnosti a z jej príloh možno vyabstrahovať, že proti sťažovateľovi bolo uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície v Galante pod ČVS: ORP-773/2-VYS-GA z 27. novembra 2016 vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Dňa 26. mája 2017 bola v predmetnej trestnej veci sťažovateľa Okresnou prokuratúrou Galanta podaná na okresnom súde obžaloba (vec sp. zn. 9 To 86/2017). Krajský súd uznesením sp. zn. 5 To 88/2017 z 12. septembra 2017 zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 9 T 86/2017-360 z 25. júla 2017 o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi do prípravného konania a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 163/2017 z 12. septembra 2017 zrušil v celom rozsahu uznesenie okresného súdu č. k. 9 T 86/2017-406 z 28. augusta 2017 a rozhodol, že zamietla žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, neprijíma jeho písomný sľub ani záruku za jeho ďalšie správanie a nenahradzuje väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Sťažovateľ vo svojej sťažnostnej argumentácii k nerešpektovaniu zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti zbrani poukázal okrem iného na to, že mu 11. septembra 2017 bolo doručené odôvodnenie sťažnosti prokurátora proti uzneseniu

okresného súdu sp. zn. 9 T 86/2017 z 28. augusta 2017, o ktorej krajský súd rozhodol uznesením „sp. zn. 5 To 88/2017“ 12. septembra 2017 (zrejme sp. zn. 5 Tos 163/2017, pozn.). Sťažovateľ tak nemal možnosť reagovať a predložiť svoju argumentáciu súdu. V tejto súvislosti odkázal na judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 162/2017). V ďalšej časti sťažnosti uvádzal výhrady k porušeniu práva na urýchlené konanie vo väzobnej veci okrem iného aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 Tos 163/2017, ktorému vyčítal i nedostatočné odôvodnenie, a to všetko s odkazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, III. ÚS 126/05, II. ÚS 432/2013, II. ÚS 193/2014).

3. Sťažovateľ žiadal ústavný súd, aby nálezom takto rozhodol:

„1. Postupom Krajského súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 5To/88/2017 a sp. zn. 5Tos/163 a uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn. 5To/88/2017 zo dňa 12.9.2017 a sp. zn. 5Tos/163/2017 zo dňa 12.9.2017 boli porušené práva sťažovateľa zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 5 ods.1, ods.3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 9T/86/2017 boli porušené práva sťažovateľa zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 5 ods.3, ods.4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/88/2017 zo dňa 12.9.2017 a sp. zn. 5Tos/163/2017 zo dňa 12.9.2017 sa zrušuje a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby na slobodu.

4. Sťažovateľovi sa p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 6000 € , ktoré mu je povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu spoločne a nerozdielne Okresný súd v Galante a Krajský súd v Trnave.

5. Sťažovateľovi sa p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia advokátom v sume 312,34 €, ktorú je Okresný súd v Galante a Krajský súd v Trnave p o v i n n ý zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet advokáta JUDr. Igora Ribára, Advokátska kancelária, Nám sv. Michala 11, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

7. Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy alebo medzinárodnej zmluvy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považuje v súlade so svojou judikatúrou iba za súčasť argumentácie sťažovateľa, ktorej posúdením sa samostatne nezaoberá (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

8. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

9. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom; b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom; c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní; d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán; e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov; f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody

osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

10. Článok 17 ústavy a čl. 5 dohovoru vymedzujú podmienky zásahu i mechanizmy ochrany základného práva na ochranu osobnej slobody pred obmedzením väzbou. Článok 17 ústavy v sebe zahŕňa práva vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (III. ÚS 12/06). Základné právo na ochranu osobnej slobody pred obmedzením väzbou má síce spoločné rozhranie so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 dohovoru) v tom, že pokiaľ ide o práva osoby obmedzenej na osobnej slobode, v ochrane, ktorú jej zaručuje základné právo podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, sú v nej zaručené aj práva inak obsiahnuté v ústavnej ochrane prostredníctvom práva na súdnu ochranu (predovšetkým právo na prístup súdu, právo na rovnosť zbraní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia o obmedzení osobnej slobody väzbou a ďalšie), avšak pokiaľ by išlo o práva osoby, ktorej by sa zásah do osobnej slobody netýkal, bolo by možné ochranu ústavnosti v konaní o sťažnosti pred ústavným súdom poskytnúť len vo vzťahu k základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (resp. čl. 6 dohovoru). Nesprávna kvalifikácia v sťažnosti namietaného porušenia základného práva má za následok odmietnutie sťažnosti tam, kde namiesto namietaného porušenia čl. 17 ústavy (resp. čl. 5 dohovoru) malo byť namietané porušenie ochrany podľa čl. 46 ústavy (resp. čl. 6 dohovoru).

11. Ústavný súd ešte pred vyslovením svojich záverov k napadnutým uzneseniam krajského súdu a postupu okresného súdu považuje za žiaduce poukázať na skutočnosť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

III.

12. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 88/2017

12.1 Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12.2 O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť,

pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

12.3 Postup a rozhodnutie krajského súdu, ktorým sa rozhodovalo o revízii rozhodnutia okresného súdu o preskúmaní obžaloby podanej okresným prokurátorom v zmysle § 241 Trestného poriadku, kedy samosudca rozhoduje o ďalšom postupe v trestnom konaní prijatím niektorého z prezumovaných rozhodnutí uvedených v odseku 1 citovaného uznesenia pod písmenami a) až i), sa týka tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) a netýka sa priamo rozhodovania o väzbe. Pokiaľ sťažovateľ takému postupu a rozhodnutiu krajského súdu vyčíta rôzne nesprávnosti, ktoré spája s porušením základných práv v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru, ide o sťažnosť, ktorá je konštruovaná na nesprávnej právnej kvalifikácii namietaného porušenia základných práv. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu neexistencie vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označenými právami a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 88/2015 z 12. septembra 2017.

13. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru postupom okresného súdu pod sp. zn. 9 T 86/2017

13.1 V súvislosti s namietaným postupom okresného súdu pod sp. zn. 9 T 86/2017 a porušením práv sťažovateľa zaručených v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem. Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity.

13.2 V danom prípade zo sťažnosťou napadnutej časti rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 5 To 88/2017 vyplýva, že krajský súd zrušil rozhodnutie okresného súdu, ktorým bola odmietnutá obžaloba a vec vrátená prokurátorovi do prípravného konania, a to s usmernením, aby okresný súd vo veci znova konal a rozhodol.

13.3 Vzhľadom na princíp subsidiarity [„ak... nerozhoduje iný súd“], ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

13.4 Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

13.5 V danom prípade postup okresného súdu preskúmal krajský súd a svojím kasačným rozhodnutím určil, že o ďalšom postupe po podaní obžaloby v trestnom konaní bude konať a rozhodovať okresný súd. Ústavný súd vychádzajúc zo svojho postavenia ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

14. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1, 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 163/2017

14.1 V súvislosti s namietaným porušením čl. 5 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ v sťažnosti (v sťažnostnom návrhu, petite) nešpecifikoval, ktorým v označenom článku spôsobom malo dôjsť k porušeniu jeho práva na osobnú

slobodu. Označený článok dohovoru taxatívnym spôsobom vymedzuje dôvody pozbavenia osobnej slobody a sťažnosťou napadnutý postup krajského súdu sa týka (len) ďalšieho trvania väzby sťažovateľa, pričom dôvodnosť ďalšieho trvania väzby je *ratione materiae* najmä súčasťou čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Ústavný súd v tejto časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, keďže čl. 5 ods. 1 dohovoru nie je aplikovateľný na prejednávajú sťažnosť.

14.2 Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľom formulovanej námietke o porušení čl. 5 ods. 3 dohovoru v kontexte argumentácie obsiahnutej v sťažnosti upriamuje pozornosť na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej je ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru aplikovateľné na situáciu prvotnej súdnej kontroly zákonnosti obmedzenia osobnej slobody nasledujúcej bezprostredne po „zatknutí“ (prvotné rozhodovanie o vzatí do väzby). Na prípad sťažovateľa, u ktorého išlo o nasledujúcu previerku zákonnosti väzby – opakovanú žiadosť o prepustenie na slobodu a rozhodovanie o ponechaní vo väzbe, prichádza do úvahy aplikácia ustanovenia čl. 5 ods. 4 dohovoru.

15. Sťažovateľ k porušeniu jeho práva na urýchlené konanie a rozhodovanie o väzbe vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 Tos 163/2017 uvádza:

„o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby zo dňa 02.8.2017, doručenej prokuratúre dňa 3.08.2017 (podanie bolo adresované prokuratúre z dôvodu, že Okresný súd v Galante rozhodol o vrátení veci prokuratúre, a obvinený nemal vykázané doručenie vyššie uvádzania sťažnosti prokuratúry) rozhodol Okresný súd dňa 28.8.2017 a Krajský súd dňa 12.09.2017, pričom svoje rozhodnutie doručil až dňa 02.10.2017. Z uvedeného dôvodu sa konalo o žiadosti vyše 60 dní.“

15.1 Vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy ústavný súd uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III.

ÚS 199/05), pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04).

15.2 Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom. Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Požiadavka rozhodovať vo väzobných veciach prednostne a urýchlene je vyjadrená výslovne v § 2 ods. 6 Trestného poriadku, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a súdy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene. Rovnako požiadavku neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie ustanovuje výslovne aj § 79 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorom sa uvádza, že o takej žiadosti sa musí rozhodnúť bez meškania. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedlly“ a francúzsky výraz „a bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezicheri z roku 1989, A-164, bod 21, Neumeister z roku 1968. A-8. bod 24 a Sanchcz - Reisse z roku 1986. A-107, bod 55).

15.3 Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu požiadavke prednostného a urýchleného rozhodovania vo väzobných veciach v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru v zásade nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca niekoľko týždňov (m. m. III. ÚS 255/03, IV. ÚS 253/05, III. ÚS 345/06).

15.4 Pri posudzovaní neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o zákonnosti väzby sa vychádza aj z pravidla, že keď sa na rozhodovaní o návrhoch osoby pozbavenej osobnej slobody na preskúmanie zákonnosti tohto pozbavenia zúčastnilo viac stupňov

súdob, berie sa do úvahy celková dĺžka konania, to znamená od podania návrhu až do právoplatného rozhodnutia o ňom (napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach Letellier v. Francúzsko, 26. 6. 1991, § 56 a Navarra v. Francúzsko, 23. 11. 1993, bod 28).

15.5 S prihliadnutím na uvedené pravidlo pri posudzovaní sťažnosti väzobne stíhanej osoby sa ústavný súd sústredil na posúdenie a zhodnotenie celkovej dĺžky konania súdob pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby. Sťažovateľ 3. augusta 2017 podal na Okresnej prokuratúre Galanta žiadosť o prepustenie z väzby s návrhmi na jej nahradenie. Po predložení tejto žiadosti súdu 14. augusta 2017 okresný súd uznesením sp. zn. 9 T 86/2017 z 28. augusta 2017 rozhodol o prepustení sťažovateľa z väzby na slobodu, prijal prevzatie záruky za ďalšie správanie sťažovateľa i jeho písomný sľub a nahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Krajský súd rozhodoval o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9 T 86/2017 z 28. augusta 2017 na neverejnom zasadnutí konanom 12. septembra 2017, teda na pätnásty deň od rozhodnutia okresného súdu, ktorý rozhodol po štrnástich dňoch od predloženia žiadosti okresnou prokuratúrou. K doručeniu rozhodnutia krajského súdu sťažovateľovi došlo na dvadsiaty deň od jeho vydania, t. j. 2. októbra 2017. Celkove tak konanie na oboch stupňoch trvalo 60 dní, čo svedčí o uplynutí dlhšieho času pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, v priemere však neprekračujúceho jeden mesiac na každý stupeň konania, čo ústavný súd aj s prihliadnutím na osobitné okolnosti hodnotí ako hraničnú dobu. Ústavný súd však v záujme objektivity prihliadol aj na osobitné okolnosti prípadu. Z nich je zrejmé, že pokiaľ sťažovateľ svoju žiadosť o prepustenie z väzby neadresoval okresnému súdu, ovplyvnilo to jeho urýchlené rozhodovanie. Okresnému súdu bola žiadosť predložená 14. augusta 2017. V prípade krajského súdu išlo o potrebu rozhodovania (i vypracovania písomného rozhodnutia) nielen o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ale súčasne v tom istom konaní a v rovnakom čase (12. septembra 2017) aj o sťažnosti prokurátora smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi do prípravného konania. Celkovú dĺžku konania s prihliadnutím na uvedené okolnosti preto ústavný súd ešte nehodnotí ako ústavne

neudržateľnú. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú, čo je dôvodom na jej odmietnutie.

16. Sťažovateľ v sťažnosti uplatnil námietku porušenia základného práva na osobnú slobodu predovšetkým podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. K tejto uviedol, že odôvodnenie sťažnosti okresného prokurátora voči uzneseniu okresného súdu sp. zn. 9 T 86/2017 z 28. augusta 2017 o prepustení z väzby na slobodu mu bolo doručené 11. septembra 2017, teda deň pred rozhodnutím krajského súdu (12. septembra 2017). Sťažovateľ v nadväznosti na uvedené namietal, že mu takýmto spôsobom bol značne zúžený priestor na predloženie vlastnej argumentácie súdu. Sťažovateľ je toho názoru, že v dôsledku označenej okolnosti došlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, a teda k zásahu do označených práv.

16.1 Možnosť väzobne stíhanej osoby predložiť argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe, ako aj možnosť reagovať na „protiargumenty“ zástupcu štátu (prokurátora) súvisí s požiadavkou kontradiktórnosti konania a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“, ktoré z hľadiska kvality súdneho preskúmania zákonnosti pozbavenia osobnej slobody musia byť v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj judikatúry ústavného súdu ako základné procesné záruky vyplývajúce z čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru garantované (pozri napr. III. ÚS 259/2015).

16.2 Pri posúdení sťažnosti sťažovateľa považoval ústavný súd za dôležitú otázku, či strana obhajoby mala reálnu možnosť oboznámiť sa a následne konfrontovať s argumentmi Okresnej prokuratúry Galanta pre ponechanie sťažovateľa vo väzbe. Ústavný súd vychádzajúci z tvrdenia sťažovateľa o podstatnom zúžení priestoru pre právnu argumentáciu uzavrel, že ide síce o veľmi krátku lehotu i vo väzobnom konaní, avšak v okolnostiach tejto veci ešte za ústavne udržateľnú. Sťažovateľ sa opakovanými žiadosťami o prepustenie z väzby na slobodu (zo 6. februára 2017, z 15. mája 2017 a 3. augusta 2017) ocitával pre neho známej procesnej situácii, keď bol cyklicky konfrontovaný s pretrvávajúcimi dôvodmi, ktorými je odôvodňované jeho väzobné stíhanie [§ 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Obhajoba sťažovateľa bola opakovane viackrát

oboznámená s podstatnými a ťažiskovými skutočnosťami, ktoré formuloval prokurátor a na ktoré prihliadal krajský súd. Zodpovedá tomu i konštatácia odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu:

„Z dôvodov, ktoré opakovane konštatovali súdy vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach o väzbe obvineného, naposledy pri rozhodovaní o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby, bolo preto potrebné jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietnuť a rovnako zamietnuť aj všetky ponuky a alternatívy nahradenia väzby v zmysle § 80 ods. 1 Trestného poriadku.“

Ústavný súd je tak toho názoru, že sťažovateľom namietaný postup v danom prípade nemal materiálny dopad na ochranu označených práv. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Sťažovateľ ďalej argumentuje, že odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu je založené na nepreskúmateľných záveroch v dôsledku všeobecnej, selektívnej a účelovej argumentácie.

17.1 Sťažovateľ k porušeniu jeho práva na riadne odôvodnenie uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tos 163/2017 uvádza:

«Okresný súd si argumentáciu obhajoby často osvojil. Krajský súd následne ale vždy prvostupňové rozhodnutie zmenil a s námietkami obhajoby sa vôbec nezaoberal, pričom paušálne používal nesúvisiacu argumentáciu (argumentum non sequitur) a argumentáciu založenú na všeobecnej, selektívnej a účelovej argumentácii, majúca povahu skôr argumentum ad hominem, tykajúcej sa najmä morálnej integrity obvineného v kontexte jeho minulosti. Opakované používanie stereotypných formulácií v rozhodovaní o väzbe vzbudzuje podozrenie, že sa tieto orgány dostatočne nezaoberali konkrétnymi okolnosťami a nereagovali na argumenty obvineného (Kondratyev proti Rusku, Lind proti Rusku). Akceptujeme záver, že orgány rozhodujúce o väzbe nie sú povinné sa s vysporiadať s každým argumentom, mali by však reagovať adekvátnym spôsobom na všetky argumenty, ktoré sú spôsobilé spochybniť oprávnenosť ďalšieho trvania väzby (Michalko proti Slovensku, Ignatenco proti Moldavsku)...

V danom rozhodnutí sa opätovne súd nezaoberal argumentáciou sťažovateľa, ale len odôvodňoval Okresnému súdu nesprávnosť jeho rozhodnutia. Súd preto napríklad opäť neuviedol v čom vidí dôvodne podozrenie zo spáchania trestného činu sťažovateľa. Sťažovateľa upozornil, že znak, či pojem „fyzické alebo psychické utrpenie“ je pritom nutné definovať tak, že ide o fyzické alebo duševné bolesti, ktoré ovplyvňujú alebo sťažujú obvyklý život poškodenej (týranej) osoby (podstatne narušajú kvalitu života poškodenej osoby) a netrvalú celkom krátky, prechodný čas. Teda musí ísť o určitú sústavnosť (trvalosť) konania popísaného v písmenách a) až e), ktoré práve svojou bezohľadnosťou, hrubosťou, či bolestivosťou pociťuje poškodená osoba ako fyzické alebo psychické utrpenie. Vo väzbe na vyššie uvedené v kontexte kladenia spáchania daného skutku za vinu obvinenému, preto musí okrem podozrenia, že obvinený spáchal skutok niektorým zo spôsobov v písmenách a) až e) existovať aj podozrenie o spôsobiť fyzického alebo psychického utrpenia poškodenej. Bez uvedeného nemožno konštatovať dôvodnosť podozrenia. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo potvrdenie dôvodného podozrenia, že obvinený sa dopustil fyzického násillia voči svojej družke [REDAKOVANÉ] spôsobom popísaným v skutkovej vete uznesenia vznesením obvinenia následkom čoho by bolo fyzické utrpenie poškodenej, pričom vo väzbe na psychické násillie, znalec [REDAKOVANÉ] uviedol, že u poškodenej sa neprejavil syndróm týranej ženy, teda že znalec u nej nezistil vykazovanie známk, ktoré naplňajú syndróm týranej ženy. Znalec taktiež uviedol že u poškodenej nezistil žiadne známky po psychickom násillí. Znalec taktiež konštatoval, že na základe jeho znaleckých záverov v rámci znaleckého posudku, je možné len zhrnúť, že poškodená pravdepodobne mohla zažiť udalosti tak ako ich popisuje nie je ale možné na základe daného znaleckého posudku posúdiť pravdivosť, vierohodnosť jej výpovede, a zároveň aj to žeby výpovede ostatných svedkov ale aj obvineného boli nepravdivé nakoľko znalec uviedol, že nato aby to mohol konštatovať by musel vyšetriť aj daných svedkov. Krajský súd neuviedol prečo v trestnej veci sťažovateľa nie je vhodné nariadiť nahradenie väzby spôsobom ako to navrhol okresný súd, ktoré sa v minulosti už osvedčili (napr. od príkazu na prepustenie zo zadržania do vzatia do väzby, obvinený rešpektoval zákaz úmyselného priblíženia sa).»

17.2 Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen

pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07). Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy sú zaručené aj práva inak obsiahnuté v čl. 46 ods. 1 ústavy vrátane práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

17.3 V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd okrem iného uviedol:

„Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta, ktorú odôvodnil tým, že naďalej existuje obava, že obvinený sa po prepustení z väzby na slobodu bude opakovane dopúšťať trestnej činnosti. Poukázal na to, že v minulosti bol už 8 krát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom právoplatným v novembri 2016 a to aj za násilnú trestnú činnosť. Svoj spôsob života neprehodnotil a opakovane sa dopúšťa trestnej činnosti. Sankcie za predchádzajúcu trestnú činnosť nevedli u neho k náprave a preto nie je pravdepodobné predpokladať, že po prepustení z väzby na slobodu bude viesť riadny život. Poukázal na to, že [REDAKOVANÉ] figuruje v inej trestnej veci vedenej proti obvinenému ako spoluobvinený. Starosta obce [REDAKOVANÉ] nevedel uviesť konkrétny spôsob, akým bude vplývať na obvineného. Z jeho výpovede je zrejmé, že záruku ponúkol len z dôvodu subjektívneho presvedčenia, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, obvinený nespáchal. Prokurátor preto poskytnutú záruku nepovažuje za dostatočnú. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a rozhodnúť o ponechaní obvineného vo väzbe...

V doterajšom priebehu trestného stíhania bolo opakovane konštatované, že u obvineného existujú dôvody takzvanej preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Tento dôvod väzby bol odôvodňovaný najmä povahou páchanej činnosti, ako aj osobou obvineného, ktorý bol v minulosti opakovane trestaný, a to aj pre násilnú trestnú činnosť. Prvostupňový súd na jednej strane poukazuje na zoslabenie výpovednej hodnoty jedného z doteraz vykonaných dôkazov- výpovede svedka [REDAKOVANÉ]

... Úvaha prvostupňového súdu o zoslabení výpovednej hodnoty uvedeného svedka z dôvodu jeho vzatia do väzby, je rovnako nesprávna. Konajúci prvostupňový súd nemal možnosť posúdiť konkrétne skutočnosti, na základe, ktorých bol menovaný svedok vzatý do väzby. Pri rešpektovaní ústavnej zásady prezumpcie neviny, nemožno, iba na základe toho, že svedok bol vzatý do väzby, konštatovať zoslabenie hodnoty jeho výpovede a vyvodiť z toho prepustenie obvineného na slobodu a to najmä v prípade, že tato svedecká výpoveď je len jedným z dôkazov, ktoré majú odôvodňovať podozrenie, že obvinený sa dopustil spáchania trestného činu... Možno teda zhrnúť, že... nedošlo k žiadnej zmene skutočnosti dôležitých pre trvanie väzby obvineného. Takouto zmenou nie je vzatie vyššie menovaného svedka do väzby, ani rozhodnutie súdu o odmietnutí obžaloby... Z dôvodov, ktoré opakovane konštatovali súdy vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach o väzbe obvineného, naposledy pri rozhodovaní o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby, bolo preto potrebné jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietnuť a rovnako zamietnuť aj všetky ponuky a alternatívy nahradenia väzby v zmysle § 80 ods. 1 Trestného poriadku.“

17.4 Ústavný súd sa nestotožnil s argumentáciou sťažovateľa o nepreskúmateľnosti namietaného uznesenia krajského súdu. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite prezentoval skutkové okolnosti veci, na ktoré nadviazal svojimi právnymi závermi o existencii materiálnych i formálnych podmienok väzby v zhode so závermi preskúmaného rozhodnutia okresného súdu. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd sa s otázkou existencie dôvodov väzby sťažovateľa vysporiadal primeraným spôsobom, keď bez zjavných logických protirečení vyvodil zo zistených skutkových okolností čiastkové právne závery, prostredníctvom ktorých v súlade s relevantnou právnou úpravou zistil splnenie podmienok pre ďalšie trvanie väzby sťažovateľa. K výhrade o (ne)vysporiadaní sa s námietkami obhajoby je potrebné poznamenať, že krajský súd rozhodoval o sťažnosti okresného prokurátora, ku ktorej sa sťažovateľ nevyjadril. Okolnosť, že sa prípadne sťažovateľ nestotožňuje s právnymi závermi krajského súdu, bez ďalšieho nezakladá porušenie označených základných práv a slobôd. V kontexte s uvedeným názorom ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Zo všetkých uvedených dôvodov bola preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými požiadavkami sťažovateľa uplatnenými v podanej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2018